

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/90/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624201162
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5624201162.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členiek senátu JUDr. Martyiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXX, D. E., v súčasnosti bytom F. XX, D. E., dieťa rodičov: G. B., nar. XX.XX.XXXX, prihlásený k trvalému pobytu C. XXX, D. E., v súčasnosti bytom F. XX, D. E. a nebohá H. B., nar. XX.XX.XXXX, zomrelá XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľky: A. I., nar. XX.XX.XXXX, prihlásená k trvalému pobytu J. XXX/XX, C., zastúpená advokátom: Mgr. Henrich Schindler, so sídlom Skuteckého 33, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 40 887 481, v konaní o úprave styku osoby blízkej maloletej, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/40/2024-44 zo dňa 28. marca 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/40/2024-44 zo dňa 28. marca 2024 v napadnutom výroku II. o nariadení neodkladného opatrenia p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že: I. Súd ustanovuje maloletemu dieťaťu A. B., nar. X. X. XXXX, kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na jej zastupovanie v konaní o úprave styku osoby blízkej s maloletým dieťaťom vedenom Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/40/2024. II. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie: 1. Stará matka A. I., nar. X. X. XXXX je do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/40/2024 oprávnená stykať sa s maloletou A. B., nar. X.X.XXXX každú sobotu v párnom kalendárnom týždni, v čase od 15.00 hod. do 18:00 hod. 2. Stará matka prevezme maloletú pred začatím styku v mieste bydliska otca a po ukončení styku maloletú odovzdá otcovi v mieste bydliska otca. 3. Otec je povinný maloletú A. B., nar. X.X.XXXX na styk pripraviť.

2. V odôvodnení okresný súd poukázal na návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada upraviť styk s maloletou A. B., nar. X. X. XXXX (vnučka navrhovateľky) každý páry týždeň v roku od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala navrhovateľka aj návrh vo veci samej, ktorým žiada upraviť styk s maloletou A. každú druhý víkend v príslušnom kalendárnom mesiaci, a to od piatka 16.00 hod. do nedele 16.00 hod., každý rok počas letných prázdnin od 5. júla v čase od 16.00 hod. do 10. júla do 16.00 hod. a od 5. augusta od 16.00 hod. do 10. augusta do 16.00 hod. príslušného kalendárneho roka, každý rok počas Vianočných sviatkov od 25.12. od 16.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. príslušného kalendárneho roka, každý rok 11. augusta v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý rok 1. septembra v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod.

3. Okresný súd uviedol, že neodkladným opatrením je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Navrhovateľka sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha dočasnej úpravy styku s maloletou. Pri rozhodovaní súdu o neodkladnom opatrení je

rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu začatia konania o nariadení neodkladného opatrenia a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v starostlivosti otca. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahe súdu. Základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie dôvodnosti a trvania uplatneného práva, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa, článok 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa má zdržiavať a zdržiava, ako aj duševný, telesný a citový vývin dieťaťa. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Neodkladné opatrenie nemá byť prostriedkom akejkoľvek úpravy pomerov do času, kým súd nerozhodne vo veci samej, ale ide o procesný prostriedok výnimočnej povahy. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom (spravidla vychádza najmä z listín).

4. Podľa okresného súdu má dieťa v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov. Slovenské právo definuje blízke osoby a príbuzných podľa stupňa príbuzenstva. Podľa ustanovenia § 116 Občianskeho zákonníka sú blízkymi osobami vždy príbuzní v priamom rade (rodičia, prarodičia), súrodenec a manžel. Okrem pojmu blízke osoby v citovanom ustanovení zákon definuje aj osoby, ktoré sa považujú za navzájom blízke aj bez existencie určeného rodinnoprávneho vzťahu za podmienky, že sú v pomere rodinnom alebo obdobnom a ujmu, ktorú by utrpela jedna z týchto osôb, by tá druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú. Súd môže upraviť aj bez návrhu styk blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak si to vyžadujú pomery v rodine. Všeobecne sa akceptuje potreba dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má citové väzby. V danom prípade je prvá podmienka splnená. Navrhovateľka osvedčila, že medzi ňou a maloletou existujú citové väzby a vzájomné vzťahy. Navrhovateľka aj v dôsledku vážneho ochorenia svojej dcéry (matky maloletej) pomáhala svojou osobnou starostlivosťou o vnučku najmä v čase, keď to matke maloletej nedovoľoval zdravotný stav. Druhou podmienkou úpravy styku je, že to vyžadujú pomery v rodine. Pri skúmaní tejto požiadavky je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti konkrétnej rodiny. Úprava prichádza do úvahy vtedy, ak absentuje kontakt medzi rodičmi a blízkymi osobami dieťaťa (príbuznými v priamom pokolení - prarodičmi). Z obsahu spisu vyplýva, že úpravu styku starej matky s maloletou vnučkou vyžadujú pomery v rodine, keďže matka maloletej (dcéra navrhovateľky) zomrela a otec maloletej neumožňuje dieťaťu styk so starou matkou. Neexistuje ani kontakt medzi otcom a navrhovateľkou, a preto nie je možné uzavrieť dohodu, podľa ktorej by mala navrhovateľka možnosť v postavení starej matky stretávať sa s maloletou vnučkou.

5. Na základe dokazovania vykonaného v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení dospel okresný súd k záveru, že v predmetnej veci sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia upravujúceho styk dieťaťa so starou matkou v nevyhnutnom rozsahu, kým nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej. Matka maloletého dieťaťa (dcéra navrhovateľky) zomrela a otec maloletej neumožňuje styk maloletej so starou matkou (zo strany matky). Vzťah medzi otcom a starou matkou je konfliktný. Nie je v záujme dieťaťa, aby nemalo možnosť rozvíjať vzťah so starou matkou, najmä keď stará matka má záujem o stretávanie sa s dieťaťom, ktoré sa ocitlo v nepriaznivej životnej situácii (po strate matky). Stará matka ako najbližšia príbuzná alebohej matky predstavuje pre dieťa spojenie s nebohou matkou. Stará matka môže dieťaťu poskytnúť informácie o matke, keď dieťa prejaví svoj záujem. Súdu sa javí kruté voči dieťaťu, že prišlo nielen o matku, ale mohlo by prísť aj o prejavy lásky od starej matky. Maloleté dieťa má právo na zachovanie svojho vzťahu k blízkym osobám zo strany nebohej matky a takou je aj stará matka. Súčasná právna úprava rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko. Súd skúmal, či úprava styku je v záujme dieťaťa; či si to vyžadujú pomery v konkrétnej rodine; či by nedošlo k citovej ujme a či by bol rozvoj dieťaťa najmä z citovej, rozumovej a mravnej stránky ohrozený, pokiaľ by mu nebolo umožnené stretávať sa so starou matkou. Právna úprava má napomáhať riešeniu situácií, kedy je rodičmi dieťaťa bezdôvodne, či neoprávnene

bránené v stretávaní dieťaťa s blízkymi osobami (najmä starými rodičmi). Súd musí vziať do úvahy aj to, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia (§ 30 ods. 1 ZR). Súd nariadil neodkladné opatrenie a dočasne upravil styk starej matky s maloletou vnučkou do doby, kým rozhodne vo veci samej. Dočasná úprava styku sa javí nevyhnutnou, aby maloletá A. úplne nezabudla na svoju starú matku, lebo dieťa v nízkom veku (1,5 roka) nemá schopnosť dlhodobej pamäte. Dôsledkom odlúčenia a absencie kontaktov medzi dieťaťom a starou matkou je odcudzenie, ktoré nie je v záujme dieťaťa. Neodkladným opatrením súd upravil styk iba v nevyhnutnej miere. Súd pri určovaní rozsahu styku dbal, aby nedošlo k podstatnému narušeniu rodinného života otca maloletej. Súd zohľadnil všeobecné znalosti o obvyklom režime detí vo veku maloletej A. (poobedňajší spánok, večerný spánok). Maloletá navštevuje jasle a je tak zvyknutá tráviť časť dňa bez otca. Preto súd upravil styk starej matky s maloletou iba počas sobôt v párných kalendárnych týždňoch od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec je povinný maloletú A. na styk pripraviť, stará matka maloletej prevezme od otca maloletej a po ukončení styku odovzdá otcovi maloletej v mieste bydliska otca. Súd apeluje, aby otec a stará matka pri realizácii styku mali na zreteli najlepší záujem dieťaťa, najmä pri odovzdávaní a preberaní dieťaťa sa ku sebe správali s úctou a rešpektom. Nie je v záujme dieťaťa, aby bolo vystavené konfliktu lojality medzi otcom a starou matkou. Otec i stará matka by sa mali zdržať komentárov a negatívnych vyjadrení o tom druhom, hoci sa môže zdať, že dieťa im nerozumie. Deti už od najútlejšieho veku citlivo vnímajú atmosféru, ktorá ich obklopuje, a napätie nevlplyva na dieťa priaznivo. V konaní vo veci samej (o úprave styku navrhovateľky s maloletou A.) súd vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého dieťaťa.

6. Proti tomuto uzneseniu podala navrhovateľka odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne posúdil skutočný stav veci, v dôsledku čoho rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, navyše zistený skutkový stav veci neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Okresný súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že skutočnú starostlivosť o dieťa nezabezpečuje otec maloletej, ale jeho sestra. Maloletá A. pritom vnímala starú matku ako jednu z najbližších osôb hneď po svojej matke. Je preto preukázané, že rozsah styku, ktorý súd určil, nie je v súlade s ochranou najlepšieho záujmu maloletej. Súd vo svojom rozhodnutí neuviedol jediný dôvod, prečo by styk nemohol byť upravený tak, ako to navrhovala stará matka. Naliehavosť situácie bola osvedčená skutočnosťou, že v prípade, ak takýto stav bude naďalej pokračovať, môže vážne poškodiť nielen vzťah starej matky a vnučky, ale aj zdravý vývoj maloletého dieťaťa. Preukázateľne môže dôjsť k ujme na strane maloletého dieťaťa v dôsledku prerušenia kontaktu so starou matkou, prípadne vážneho ochladnutia vzťahov medzi starou matkou a vnučkou. Stará matka zabezpečovala starostlivosť o maloletú od jej narodenia veľmi často aj bez prítomnosti rodičov a vrátane prespávania, je na jej osobu nielen zvyknutá, ale aj citovo naviazaná. Okresný súd nevzal do úvahy vzdialenosť bydliska starej matky od bydliska maloletej. S ohľadom na cestu, ktorú musí stará matka absolvovať, je nepostačujúce, aby sa kontakt vykonával len dve hodiny raz za dva týždne. Navrhovateľka má za to, že dieťa potrebuje cítiť materinskú lásku, ktorú jej stará matka síce nikdy nedokáže nahradiť, ale dokáže jej poskytnúť starostlivosť a lásku v prostredí, na ktoré je maloletá zvyknutá. Čím dlhšie bude odlúčenie trvať, tým viac citový vzťah medzi nimi ochladne a ich vzájomné vzťahy sa môžu zhoršiť. Súdom určené dve hodiny na stretnutie nemôžu upevniť a rozvíjať vzťah so starou matkou a takýto krátky čas nebude postačujúci na to, aby spolu vykonali nejakú zmysluplnú aktivitu /presunuli sa niekde na ihrisko, hrali sa spolu.../. Je možné očakávať, že dieťa po len dvoch hodinách prítomnosti starej matky, bude z jej odchodu rozrušené. Navrhovateľka tak navrhla zmeniť rozhodnutie okresného súdu a nariadiť neodkladné opatrenie: „Stará matka A. I., nar. XX.XX.XXXX je oprávnená sa stretávať s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX: každý druhý víkend v príslušnom kalendárnom mesiaci, a to od piatka 16:00 hod. do nedele 16:00 hod., každý rok počas letných prázdnin od 5. júla v čase od 16.00 hod. do 10. júla do 16.00 hod. a od 05. augusta od 16.00 hod. do 10. augusta do 16.00 hod. príslušného kalendárneho roka, každý rok počas Vianočných sviatkov od 25.12. od 16,00 hod. do 27.12 do 16, 00 hod. príslušného kalendárneho roka, každý rok 11. augusta v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., každý rok I. septembra v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod.

7. Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že neodkladné opatrenie prevzal a hoci ho nepovažuje za dôvodné, nepodal proti nemu opravný prostriedok, keďže chce, aby maloletá mala zdravý a prospešný styk aj so svojimi starými rodičmi. Pokiaľ ide o obsah návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a obsah odvolania, navrhovateľka v nich nepreukázala ani neosvedčila svoje tvrdenia, ktoré navyše otec nepovažuje za pravdivé a objektívne. Navrhovateľka uvádza, že skutočnú starostlivosť o maloletú nevykonáva otec, ale jeho sestra. Tieto tvrdenia sú v rozpore s tým, čo prvostupňový súd zistil v

súvisiacich konaniach sp. zn.: 9P/41/2024 a 9P/45/2024. V uvedených konaniach súd zistil, že otec maloletú odprevádza zo svojej domácnosti do jasličiek, poobede ju z jasličiek vyzdvihne (samozrejme občas mu napr. pre pracovné povinnosti pomôže sestra, ako je to aj v iných rodinách), všetky vyšetrenia u lekárov s maloletou absolvuje on a v rámci šetrenia neboli zistené v jeho starostlivosti žiadne nedostatky. Navrhovateľka uvádza, že maloletá ju vníma ako jednu z najbližších osôb. Navrhovateľka sa pritom s maloletou pred vydaním neodkladného opatrenia stretla naposledy niekedy v októbri 2023 v domácnosti otca. Otec pochybuje o úprimnom záujme navrhovateľky o styk s maloletou, nakoľko po vydaní neodkladného opatrenia napriek tomu, že bol doma pripravený, sa po dcéru nedostavila a ani mu nedala vedieť, že nepríde. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľky, že jej neumožňuje kontakt s maloletou. Do podania návrhu sa navrhovateľka nezaujímalala o maloletú, neprišla, neposlala jej nejaký darček, a to ani na Vianoce. O absurdnosti tvrdení navrhovateľky však najlepšie vypovedá jej tvrdenie, že často zabezpečovala starostlivosť o maloletú, vrátane prespávania a že maloletej chce poskytovať starostlivosť „v prostredí, na ktoré je maloletá zvyknutá“. Dcéra sa naposledy stretla so svojou starou mamou niekedy v októbri 2023 u otca doma, keď ešte žila matka maloletej a nikdy nebola v bydlisku starej mamy v C.. Ostatné stretnutie s navrhovateľkou si preto vzhľadom na svoj vek aj odstup času nemôže objektívne pamätať. Otec navrhol, aby krajský súd zamietol odvolanie navrhovateľky a potvrdil uznesenie okresného súdu.

8. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario, za súčasnej aplikácie § 219 ods. 3 CSP a § 378 CSP) uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

10. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese, ktorý nemá charakter konečného rozhodnutia a ktorého účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Možno ho nariadiť len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v prípade konania podľa CMP aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Nevyhnutným predpokladom pre vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Súd v konaní o nariadení neodkladného opatrenia zisťuje len elementárne skutočnosti, ktoré majú byť základom pre jeho nariadenie. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia sleduje predovšetkým záujem maloletého dieťaťa. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa musí byť záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu nemá pochybnosti o tom, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní prihliadol na záujem maloletého dieťaťa a odvolací súd sa s jeho záverom o potrebe a rozsahu nariadeného neodkladného opatrenia stotožnil.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i námietky navrhovateľky v odvolaní, bolo posúdiť, v akom rozsahu je v prejednávanej veci dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia upravujúceho styk starej matky s maloletou vnučkou. Východiskovo je potrebné konštatovať, že úprava stretnutí iných blízkych osôb s maloletými deťmi (než ich rodičov) formou neodkladného opatrenia – hoci ide o eventualitu zákonom a medzinárodnými zmluvami prípustnú

– je výnimočným riešením, podmieneným skutočne jedinečnými (výnimočnými) okolnosťami. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle pritom je, aby vyrastalo v harmonickom, stabilnom a bezpečnom prostredí, kde jeho výchova a kladné vzory správania v rodine smerujú k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, rozumových a fyzických schopností, sociálnych zručností, aby bolo spontánne, smelé a spokojné, teda aby boli plne rešpektované jeho práva garantované v medzinárodných dohovoroch, ako aj v iných právnych predpisoch. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže, podľa okolností konkrétneho prípadu, prevážiť nad záujmom rodiča či iných blízkych osôb.

15. Navrhovateľka v podanom odvolaní namietala, že okresný súd nesprávne vyhodnotil rozsah jej styku s vnučkou, keď tento limitoval rozsahom niekoľkých hodín každú párnú sobotu. Krajský súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, vrátane vyjadrenia otca k podanému odvolaniu, dospel k záveru, že aktuálne je namieste a je v záujme maloletého dieťaťa, aby jeho styk so starou matkou bol upravovaný súdnym rozhodnutím vo forme neodkladného opatrenia. Je nevyhnutné zohľadniť skutočnosť úmrtia matky maloletej, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu kontaktu maloletej s rodinou matky, a preto je potrebné zabezpečiť, aby maloletá mala v dostatočnom rozsahu zabezpečený kontakt nielen s otcom a s jeho rodinou, ale aj s rodinou matky. Aj z vyjadrenia otca vyplýva, že posledné stretnutie maloletej so starou matkou sa uskutočnilo ešte za života jej matky v mesiaci október 2023. Vzhľadom na nízky vek maloletého dieťaťa sa jedná o pomerne dlhé obdobie, počas ktorého nedošlo k žiadnemu stretnutiu starej matky s jej vnučkou. Potrebu stretávania sa maloletej s jej starými rodičmi nerozporuje ani otec, ktorý vo vyjadrení uviedol, že chce, aby maloletá mala zdravý a prospešný styk aj so svojimi starými rodičmi. Sporná tak v konaní zostáva otázka rozsahu tohto styku, keď stará matka v podanom odvolaní argumentuje, že okresným súdom určené stretávanie sa s maloletou je nedostatočné na zachovanie jej vzťahu so starou matkou.

16. Krajský súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu konštatuje, že aktuálne nemožno považovať za osvedčené tvrdenia navrhovateľky o rozsahu jej starostlivosti o maloletú počas života matky maloletej. Navrhovateľka uvádzala, že zabezpečovala starostlivosť o maloletú vrátane prespávania, ktoré tvrdenia otec v písomnom vyjadrení poprel. Žiadne dôkazy, ktoré by tvrdenia navrhovateľky osvedčovali, pritom z jej strany v konaní predložené neboli. Navrhovateľka predkladala doklady dokumentujúce vzťahy medzi otcom a matkou maloletej, ktoré však neosvedčujú jej tvrdenia o starostlivosti o maloletú. V uvedenom kontexte nemôžu obstať ako relevantné ani tvrdenia navrhovateľky ohľadom rozsahu a spôsobu starostlivosti otca o maloletú, keďže predmetom konania je úprava styku starej matky s vnučkou a nie riešenie otázok týkajúcich sa prípadných nedostatkov v starostlivosti otca. Otec nepoprel, že mu so starostlivosťou o dcéru pomáha jeho rodina, čo však možno podľa názoru odvolacieho súdu považovať za bežnú situáciu pri zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti.

17. Krajský súd vo vzťahu k spornému rozsahu stretávania sa navrhovateľky s vnučkou za rešpektovania jedného zo základných princípov mimosporového procesu, ktorý je vyjadrený v článku 4 CMP, konal v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. V tomto smere je na mieste zvýrazniť, že pre rozhodnutie vo veci maloletého dieťaťa je objektívnym, explicitne stanoveným zákonným kritériom záujem maloletého dieťaťa, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomu právu zodpovedajúceho základného práva obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu svojho dieťaťa. Ako už bolo konštatované, v prejednávanej veci je osobitná situácia daná skutočnosťou, že matka maloletej zomrela, a preto nie je možné zabezpečiť styk maloletého dieťaťa s rodinou matky vo forme kontaktu, ktorý by prirodzene zabezpečoval rodič (matka) v rámci svojho styku s maloletým dieťaťom. V zásade platí, že styk so svojou rodinou má dieťaťu zabezpečiť predovšetkým rodič v rámci času, ktorý trávi so svojím dieťaťom. V prejednanom prípade je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby nedošlo k prerušeniu jeho kontaktov s rodinou matky, čo nespochybňuje ani otec. Odvolací súd v tomto smere prízvukuje, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby si vytváralo aj väzby v rámci ostatnej rodiny, teda aj vo vzťahu k starým rodičom.

18. Čo sa týka rozsahu styku starej matky s maloletou, okresný súd tento styk upravil v rozsahu stretnutí každú párnú sobotu od 15:00 hod. do 18:00 hod., teda v rozsahu troch hodín (pozn. krajského súdu: navrhovateľka v podanom odvolaní nesprávne uvádza styk v rozsahu dvoch hodín) každé dva týždne. Krajský súd vo vzťahu k tejto úprave styku dospel k záveru, že odvolanie starej matky nie je dôvodné. Je potrebné v tomto smere poukázať na úpravu ustanovenia § 36 ods. 1 tretia veta Zákona o rodine, v zmysle ktorého je úprava styku s blízkymi osobami namieste výlučne v prípade, ak je to

potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine. Ako už bolo krajským súdom konštatované, s ohľadom na situáciu v rodine, ktorá nastala po úmrtí matky, je namieste styk starej matky s maloletým dieťaťom upraviť. Je však potrebné pri rozsahu úpravy tohto styku vychádzať zo skutočnosti, že sa jedná o úpravu styku osoby odlišnej od rodiča dieťaťa a tejto skutočnosti je potrebné dĺžku stretávania sa a frekvenciu stretnutí s maloletým dieťaťom prispôsobiť. Krajský súd je toho názoru, že pri určovaní rozsahu styku starej matky s vnučkou je nutné prihliadnuť na nízky vek maloletej a na potrebu jej stabilného výchovného prostredia, ktoré má aktuálne u otca. Úprava styku v takomto prípade má predovšetkým zabezpečiť, aby nedošlo k ochladnutiu vzťahov maloletého dieťaťa k starej matke, aby maloletá na svoju starú matku nezabudla, teda aby nedošlo k vzájomnému odcudzeniu starej matky a vnučky, čo by nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Na dosiahnutie účelu vytvorenia sociálnych vzťahov maloletej vo vzťahu k ďalším blízkym osobám, konkrétne k starej matke, podľa názoru odvolacieho súdu postačuje rozsah styku určený okresným súdom.

19. Vychádzajúc z uvedených východísk pristúpil krajský súd k potvrdeniu odvolaní napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Odvolací súd pritom považuje za potrebné zvýrazniť, že jeho závery sú konštatované výlučne pre toto štádium konania a výhradne pre účely rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nariadením neodkladného opatrenia ide o poskytnutie dočasného riešenia vzťahov a závery konštatované v tomto rozhodnutí neprejudikujú rozhodnutie vo veci samej. Nariadené neodkladné opatrenie je časovo obmedzené do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. K rozhodnutiu vo veci samej bude pritom možné pristúpiť len po vykonaní nevyhnutného dokazovania, ktoré za viazanosti zákonom stanovenými lehotami na rozhodnutie nie je možné vykonať v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

20. O nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté v konaní vo veci samej.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.